سُوۡرَةُ الزُّخۡرُفِ

بِسۡمِ اللّٰهِ الرَّحۡمٰنِ الرَّحِيۡمِ

حٰمٓ ①

وَالۡكِتٰبِ الۡمُبِيۡنِ ②

اِنَّا جَعَلۡنٰهُ قُرۡءٰنًا عَرَبِيًّا لَّعَلَّكُمۡ تَعۡقِلُوۡنَ ③

وَاِنَّهٗ فِيۡۤ اُمِّ الۡكِتٰبِ لَدَيۡنَا لَعَلِيٌّ حَكِيۡمٌ ④

اَفَنَضۡرِبُ عَنۡكُمُ الذِّكۡرَ صَفۡحًا اَنۡ كُنۡتُمۡ قَوۡمًا مُّسۡرِفِيۡنَ ⑤

وَكَمۡ اَرۡسَلۡنَا مِنۡ نَّبِيٍّ فِى الۡاَوَّلِيۡنَ ⑥

وَمَا يَاۡتِيۡهِمۡ مِّنۡ نَّبِيٍّ اِلَّا كَانُوۡا بِهٖ يَسۡتَهۡزِءُوۡنَ ⑦

فَاَهۡلَكۡنَاۤ اَشَدَّ مِنۡهُمۡ بَطۡشًا وَّمَضٰى مَثَلُ الۡاَوَّلِيۡنَ ⑧

وَلَئِنۡ سَاَلۡتَهُمۡ مَّنۡ خَلَقَ السَّمٰوٰتِ وَالۡاَرۡضَ لَيَقُوۡلُنَّ
خَلَقَهُنَّ الۡعَزِيۡزُ الۡعَلِيۡمُ ⑨

الَّذِىۡ جَعَلَ لَكُمُ الۡاَرۡضَ مَهۡدًا وَّجَعَلَ لَكُمۡ فِيۡهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمۡ

سوره زخرف مکی است وآن هشتادو نه آیت وهفت رکوع است

بنام خدای بخشاینده مهربان .

حٰمٓ(١) .

قسم به کتاب واضح (٢) .

که هرآئینه ماساختیم این کتاب را کلامِ عربی بُوَدکه شما بفهمید (٣) .

وهرآئینه این کتاب ثبت ست درلوح محفوظ نزدیكِ ماهرآئینه این کتاب بلند قدرباحکمت ست[1] (٤) .

آیابازداریم ازشما پند را اعراض کرده برای آن که هستیلگروهی ازحدرفته (٥).

وبسیارفرستادیم پیغامبران را درپیشینیان (٦) .

ونمی آمدبایشان هیچ پیغامبری الّا باو استهزا میکردند (٧) .

پس هلاك کردیم سخت ترازقریش را[2] باعتبار دست درازی ومذکورشد داستان نخستینیان (٨) .

و اگرسوال کنی ازایشان که چه کس بیافریدآسمان ها وزمین را البته گویند بیافرید آنهارا خدای غالب دانا (٩) .

وی آنست که ساخت برای شما زمین را

---

(١) مترجم گوید قسم خوردن به چیزی برای اثباتِ همان چیز یالازم آنچیز کنایت است بآنکه آنچیز خود دلیل خوداست چنانکه گویند " قسم بلبِ میگون تو وزلفِ شبگونِ توکه تو معشوقِ دلربائی " والله اعلم .

(٢) یعنی عادوثمود که از قریش قوی تربودند .

تَهْتَدُونَ ⑩

بساط وساخت برای شما درزمین راه ها
تابُوَد که شماراه یابید (١٠) .

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا ۚ
كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ⑪

ووی آنست که فروداورد ازآسمان آب
باندازه پس زنده کردیم بآن شهر مُرده را
همچنین برآورده خواهید شد[1] (١١) .

وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ
مَا تَرْكَبُونَ ⑫

ووی آنست که بیافرید اقسام حیوانات
تمام آن وساخت برای شما ازکشتی ها
وازچهارپایان چیزی را که برآن سوار
شوید (١٢) .

لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ
عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا
لَهُ مُقْرِنِينَ ⑬

تاراست بنشینید برپشت های مرکوب
بازیاد کنید نعمتِ پروردگارِخود را وقتی
که راست نشستیدبرآن وبگوئید پاکست
آن ذاتی که مسخرساخت برای مااین
مرکوب را وما نه بودیم برآن توانا (١٣).

وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ⑭

وهرآئینه مابسوی پروردگارخویش رجوع
کنندگانیم (١٤) .

وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا ۚ إِنَّ الْإِنْسَانَ لَكَفُورٌ مُبِينٌ ⑮

ومقررکردند برای خدا ازبندگان اواولاد
را هرآئینه آدمی ناسپاس ظاهرست (١٥).

أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ بِالْبَنِينَ ⑯

آیافرا گرفت خداازمخلوقاتِ خود
دختران را وبرگزیده است شمارا به
پسران (١٦).

وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا ظَلَّ وَجْهُهُ
مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ⑰

وچون مژده داده شود یکی ازایشان بتولد
آنچه مثل ساخته است برای رحمن[2]
روی اوسیاه گردد واوپُرازغم باشد
(١٧).

---

(١) یعنی ازقبور .
(٢) یعنی به تولد دختری والله اعلم .

أَوَمَن يُنَشَّؤُا فِي الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾

آیاآنراکه پرورده میشود در زیور واو
درصفِ خصومت ظاهرنمی‌گردد (١٨).

وَجَعَلُوا الْمَلٰٓئِكَةَ الَّذِينَ هُمْ عِبٰدُ الرَّحْمٰنِ إِنٰثًا ۚ أَشَهِدُوا
خَلْقَهُمْ ۚ سَتُكْتَبُ شَهٰدَتُهُمْ وَيُسْـَٔلُونَ ﴿١٩﴾

وقراردادند فرشتگان را که آنان بندگان
رحمٰن اند زن ها آیا حاضر بودند نزدیكِ
آفرینشِ ایشان نوشته خواهد شداین
گواهئ ایشان و پرسیده خواهندشد (١٩).

وَقَالُوا لَوْ شَآءَ الرَّحْمٰنُ مَا عَبَدْنٰهُم ۗ مَّا لَهُم بِذٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ
إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾

وگفتند کافران اگرخواستی رحمٰن پرستش
نمیکردیم این فرشتگان را نیست ایشان
را بایـن ادعـا دانـش نیستنـد ایشـان
مگردروغگو (٢٠).

أَمْ ءَاتَيْنٰهُمْ كِتٰبًا مِّن قَبْلِهِ فَهُم بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾

آیا داده ایم ایشانرا کتابی پیش ازقرآن پس
ایشان بآن کتاب چنگ زننده اند (هرگز)
(٢١).

بَلْ قَالُوا إِنَّا وَجَدْنَا ءَابَآءَنَا عَلٰى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلٰى ءَاثٰرِهِم
مُّهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

بلکه‌گفتند هرآئینه مایافتیم پدرانِ خود را
بـردینـی وهـرآئینـه مـابـرپـی ایشـان راه
یافتگانیم (٢٢).

وَكَذٰلِكَ مَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ
مُتْرَفُوهَآ إِنَّا وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا عَلٰى أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلٰى ءَاثٰرِهِم
مُّقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾

وهمچنین نه فرستادیم پیش ازتودرهیچ
دیهی ترساننده ای را مگرگفتند منعمانِ
آن ده هرآئینه مایافتیم پدران خودرا
بردینی وهرآئینه مابرپئ ایشان متابعت
کنندگانیم (٢٣).

قُلْ أَوَلَوْ جِئْتُكُم بِأَهْدٰى مِمَّا وَجَدتُّمْ عَلَيْهِ ءَابَآءَكُمْ ۖ قَالُوا إِنَّا
بِمَآ أُرْسِلْتُم بِهِ كٰفِرُونَ ﴿٢٤﴾

گفت پیغامبر آیابرمتابعتِ پدران مقرر
مینمائید اگرچه آورده ام بشما دینی که
زیاده ترراه نماننده است ازآنچه برآن
یافتید پدران خود راگفتند هرآئینه مابآنچه
فرستاده شدشمارا همراهِ آن نامعتقدیم
(٢٤).

فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عٰقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾

پس انتقام کشیدیم ازایشان پس درنگر
چگونه بود عاقبت دروغ دارندگان (٢٥).

وَإِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ إِنَّنِي بَرَاءٌ مِّمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾

ویادکن چون گفت ابراهیم پدرخود را وقوم خود راهرآئینه من بیزارم ازآنچه شماَ پرستش می کنید (٢٦) .

إِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَإِنَّهُ سَيَهْدِينِ ﴿٢٧﴾

الاّ آن کسی که بیافرید مرا پس هرآئینه اوهدایت خواهد کرد مرا (٢٧) .

وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾

وقرارداد خدای تعالی کلمۂ توحید را سخنی باقی مانده درفرزندانِ اوتابُوَدکه کافران رجوع کنند[١] (٢٨) .

بَلْ مَتَّعْتُ هَٰؤُلَاءِ وَآبَاءَهُمْ حَتَّىٰ جَاءَهُمُ الْحَقُّ
وَرَسُولٌ مُّبِينٌ ﴿٢٩﴾

بلکه بهره مند ساختیم ایشان را و پدران ایشان را تاوقیتکه آمد بدیشان دین راست وپیغامبر ظاهر (٢٩) .

وَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ وَإِنَّا بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾

وآنگاه که آمد بدیشان دین راست گفتند این جادوست وهرآئینه مابدان نامعتقدانیم (٣٠) .

وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ هَٰذَا الْقُرْآنُ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنَ الْقَرْيَتَيْنِ
عَظِيمٍ ﴿٣١﴾

و گفتند چرا فروفرستاده نه شد این قرآن برمردی بزرگ ازاهل این دوده[٢] (٣١) .

أَهُمْ يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُم مَّعِيشَتَهُمْ فِي
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِّيَتَّخِذَ
بَعْضُهُم بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾

آیاایشان قسمت می کنند رحمتِ پروردگار ترا ماقسمت کرده ایم میانِ ایشان گزرانِ ایشان را درزند گانی دنیا وبلند مرتبه ساختیم بعض ایشان را بر بعض تاکه خدمتگذار گیرد بعض ایشان بعضی را[٣] ورحمتِ پروردگارتو بهترست ازآنچه جمع میکنند (٣٢) .

وَلَوْلَا أَن يَكُونَ النَّاسُ أُمَّةً وَاحِدَةً لَّجَعَلْنَا لِمَن

واگر احتمال آن نه می بود که میشوند

(١) یعنی انبیاء واولیا در اولاد حضرت ابراهیم علیه السلام پیداشدند .

(٢) یعنی یکی ازمتموّلانِ مکه وطائف والله اعلم .

(٣) یعنی بچشم حقارت نگرد والله اعلم .

يَّكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِّنْ فِضَّةٍ وَّمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

مردمان همه یك گروه البته ساختیم برای کسیکه نا معتقد ست بخدا برای خانه های ایشان سقفهائ ازنقره ونردبانهانیز که برآن بالا برآیند (٣٣) .

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَابًا وَّسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾

وبرای خانه های ایشان دروازه ها نیزازنقره وتخت ها که برآن تکیه زده بنشینند (٣٤) .

وَزُخْرُفًا وَإِنْ كُلُّ ذٰلِكَ لَمَّا مَتَاعُ الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَالْاٰخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾

ومی ساختیم تجمل بسیار، ونیست همه این مگر اندك بهره مندی زند گانی دنیا، وآخرت نزدیك پرورد گارتو متقیان راست (٣٥) .

وَمَنْ يَّعْشُ عَنْ ذِكْرِ الرَّحْمٰنِ نُقَيِّضْ لَهٗ شَيْطٰنًا فَهُوَ لَهٗ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾

وهرکه غافل شود ازیادرحمٰن برگماریم برای اوشیطانی پس آن شیطان اورا همنشین بُوَد (٣٦) .

وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾

وهرآئینه شیاطین بازمیدارند آدمیان را ازراه وآدمیان می پندارند که ایشان راه یافتگانند (٣٧) .

حَتّٰىٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يٰلَيْتَ بَيْنِيْ وَبَيْنَكَ بُعْدَ الْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ الْقَرِينُ ﴿٣٨﴾

تاآنوقت که چون آدمی بیاید پیش ما گوید باشیطان خود ای کاش درمیان من ودرمیان تومسافتِ مشرق و مغرب بودی پس بدهمنشینی تو(٣٨) .

وَلَنْ يَّنْفَعَكُمُ الْيَوْمَ إِذْ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾

و(گوئیم) سود نه دهد شمارا امروز ازبس که ستم کرده اید آنکه شما درعذاب باهم شریك باشید (٣٩) .

أَفَأَنْتَ تُسْمِعُ الصُّمَّ أَوْ تَهْدِي الْعُمْيَ وَمَنْ كَانَ فِيْ ضَلٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾

(یا محمد) آیا تومیتوانی شنوانیدن کران را یا راه میتوانی نمودن کوران را وآن کس را که در گمراهی ظاهرست (٤٠) .

فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُمْ مُّنْتَقِمُونَ ﴿٤١﴾

پس ا گرازین عالم ببریم ترا پس البته ماازین جماعت انتقام کشند گانیم (٤١) .

أَوْ نُرِيَنَّكَ الَّذِي وَعَدْنٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾

یا اینست که بنمائیم تراآنچه وعده دادیم بایشان پس هرآئینه ما برایشان تواناایم (٤٢) .

فَاسْتَمْسِكْ بِالَّذِي أُوحِيَ إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلٰى صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾

پس چنگ زن بآنچه وحی فرستاده شد بسوی توهرآئینه تو برراه راستی (٤٣) .

وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾

وهرآئینه قرآن پندست ترا وقومِ ترا وشماسوال کرده خواهید شد (٤٤) .

وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِن
دُونِ الرَّحْمٰنِ اٰلِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾

وبپرس احوال آنانکه فرستاده بودیم پیش ازتو ازپیغامبرانِ خود آیا قرارداده بودیم بجز خدا معبودان دیگر که پرستش کرده شود آنهارا (٤٥) .

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسٰى بِاٰيٰتِنَا إِلٰى فِرْعَوْنَ وَمَلَائِهِ
فَقَالَ إِنِّي رَسُولُ رَبِّ الْعٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾

وهرآئینه فرستادیم موسیٰ را به نشانه های خود بسوی فرعون واشرافِ قومِ او پس گفت هرآئینه من پیغامبر پروردگارِ عالمهایم (٤٦) .

فَلَمَّا جَاءَهُم بِاٰيٰتِنَا إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

پس آن هنگام که آمد به ایشان بانشانه های ما نا گهان بآن نشانه هامی خندیدند (٤٧) .

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ اٰيَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنٰهُم
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾

و نه می نمودیم بایشان هیچ نشانه مگروی بزرگ تربود ازقرین خود وگرفتار کردیم ایشانرا به عقوبت بُوَد که ایشان رجوع کنند (٤٨) .

وَقَالُوا يٰأَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ
إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾

وگفتند ای جادوگردعا کن برای ماپروردگار خود را به عهدی که با تودارد هرآئینه ماراه یافتگانیم[1] (٤٩) .

فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾

پس آنهنگام که دورکردیم ازایشان عقوبت را نا گهان ایشان عهدمی شکنند (٥٠) .

---

(١) یعنی مسلمان شویم .

وَنَادٰى فِرْعَوْنُ فِيْ قَوْمِهٖ قَالَ يٰقَوْمِ اَلَيْسَ لِيْ مُلْكُ مِصْرَ وَهٰذِهِ الْاَنْهٰرُ تَجْرِيْ مِنْ تَحْتِيْ ۚ اَفَلَا تُبْصِرُوْنَ ﴿٥١﴾

وآوازداد فرعون درمیان قوم خود گفت ای قوم من آیا نیست برای مَن پادشاهی مصر و این جویها میرود اززیرکوشك من آیا نمی بینید (٥١) .

اَمْ اَنَا خَيْرٌ مِّنْ هٰذَا الَّذِيْ هُوَ مَهِيْنٌ ۙ وَّلَا يَكَادُ يُبِيْنُ ﴿٥٢﴾

(نی) بلکه من بهترم ازین شخص که وی خوارست ونزدیك نیست که سخن واضح گوید [1] (٥٢) .

فَلَوْلَآ اُلْقِيَ عَلَيْهِ اَسْوِرَةٌ مِّنْ ذَهَبٍ اَوْ جَآءَ مَعَهُ الْمَلٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِيْنَ ﴿٥٣﴾

پس چرا فرود آورده نه شد برین شخص دست بندهائی از زر یا چرا نیامدند همراه اوفرشتگان مجتمع شده (٥٣) .

فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهٗ فَاَطَاعُوْهُ ۚ اِنَّهُمْ كَانُوْا قَوْمًا فٰسِقِيْنَ ﴿٥٤﴾

پس بی عقل کرد قوم خود را پس قبول کردند فرمان اورا هر آئینه ایشان بودند گروه فاسق (٥٤) .

فَلَمَّآ اٰسَفُوْنَا انْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَاَغْرَقْنٰهُمْ اَجْمَعِيْنَ ﴿٥٥﴾

پس آن هنگام که بخشم آوردند مارا انتقام کشیدیم ازایشان پس غرق ساختیم ایشانرا همه یکجا (٥٥) .

فَجَعَلْنٰهُمْ سَلَفًا وَّمَثَلًا لِّلْاٰخِرِيْنَ ﴿٥٦﴾

پس ساختیم ایشانرا پیش رو و داستانی برای آیندگان (٥٦) .

وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ مَثَلًا اِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّوْنَ ﴿٥٧﴾

وآنگاه[2] که داستان زده شد به پسر مریم نا گهان قوم توازین داستان بخوشوقتی آوازبلند می کنند (٥٧) .

وَقَالُوْٓا ءَاٰلِهَتُنَا خَيْرٌ اَمْ هُوَ ۭ مَا ضَرَبُوْهُ لَكَ اِلَّا جَدَلًا ۭ بَلْ

و گفتند آیا معبودان مابهترند یاعیسیٰ، آن

---

(١) یعنی درزبان حضرت موسیٰ علیه السلام لکنت بود والله اعلم .

(٢) مترجم‌گوید براین مسئله که هیچکس غیر خدای تعالی معبود نیست مشرکان ایراد کردند که ترسایان عیسیٰ رامی پرستند واگروی نیز معبود نه بود ما راضی شدیم که آله مابا عیسیٰ باشند وگمان کردند که بحجتِ غالب آمدند خدای تعالی کشفِ شبهه فرمود والله اعلم .

هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾

حرف نزدند باتومگربمکابره بلکه ایشان قومی خصومت کننده اند(٥٨) .

إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَاهُ مَثَلًا
لِبَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾

نیست عیسیٰ مگربنده ای که انعام کرده ایم بروی وساختیم اورا نشانه برای بنی اسرائیل (٥٩) .

وَلَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَا مِنْكُمْ مَلَائِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

واگرمیخواستیم البته قرارمی دادیم بدل شما فرشتگان را که درزمین خلیفه شوند (٦٠) .

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ ۚ هَٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾

وهرآئینه عیسیٰ نشانه است قیامت را پس شبهه مکنید درقیامت (بگو یا محمد) پیروی من کنید اینست راه راست (٦١).

وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ ۖ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٦٢﴾

وبازندارد شمارا شیطان هرآئینه اودرحق شمادشمن ظاهرست (٦٢) .

وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ وَلِأُبَيِّنَ
لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ ۖ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٦٣﴾

وآنگاه که آمد عیسی بامعجزه هاگفت آورده ام به شما حکمت را وآمده ام تابیان کنم برای شما بعض آنچه اختلاف می کنید درآن پس بترسید ازخدا وفرمان من برید (٦٣) .

إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ ۚ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٦٤﴾

هرآئینه خدا پروردگار من و پروردگار شماست پس بپرستید اورااین ست راه راست (٦٤) .

فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ ۖ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ
عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾

پس اختلاف کردند جماعت ها درمیان خویش پس وای آنان را که ستم کردند ازعقوبتِ روزِ درد دهنده (٦٥) .

هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾

انتظار نمی کنند مگرقیامت را که بیاید بدیشان ناگهان وایشان خبردارنه باشند (٦٦) .

الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾

دوستان آنروز بعض ایشان بابعض دشمن باشند مگر پرهیزگاران (٦٧) .

يٰعِبَادِ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَآ اَنْتُمْ تَحْزَنُوْنَ ﴿٦٨﴾

گفته شود ای بندگانِ من نیست هیچ ترس
برشما امروز نه شما اندوهگین شوید
(٦٨) .

اَلَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاٰيٰتِنَا وَكَانُوْا مُسْلِمِيْنَ ﴿٦٩﴾

آن کسانیکه که ایمان آوردند بآیت های
ماومسلمان بودند (٦٩) .

اُدْخُلُوا الْجَنَّةَ اَنْتُمْ وَاَزْوَاجُكُمْ تُحْبَرُوْنَ ﴿٧٠﴾

گفته شود درآئید به بهشت شماوزنان شما
خوشحال ساخته (٧٠) .

يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِّنْ ذَهَبٍ وَّاَكْوَابٍ ۚ وَفِيْهَا
مَا تَشْتَهِيْهِ الْاَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْاَعْيُنُ ۚ وَاَنْتُمْ فِيْهَا
خٰلِدُوْنَ ﴿٧١﴾

گردانیده شود برایشان کاسه هائ پهن از
زر و کوزها نیز دربهشت باشد آنچه
خواهش کنند نفس ها ولذت ببرند
ازدیدن اوچشم ها وشما درآنجا جاویدان
باشید (٧١) .

وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِيْٓ اُوْرِثْتُمُوْهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُوْنَ ﴿٧٢﴾

و این آن بهشت ست که عطا کرده شد
شمارا بسبب آنچه عمل می کردید (٧٢).

لَكُمْ فِيْهَا فَاكِهَةٌ كَثِيْرَةٌ مِّنْهَا تَاْكُلُوْنَ ﴿٧٣﴾

شماراست درآنجامیوه بسیارکه ازآن
میخورید (٧٣) .

اِنَّ الْمُجْرِمِيْنَ فِيْ عَذَابِ جَهَنَّمَ خٰلِدُوْنَ ﴿٧٤﴾

هرآئینه‌گنهگاران درعذابِ دوزخ جاویدان
اند (٧٤) .

لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ فِيْهِ مُبْلِسُوْنَ ﴿٧٥﴾

سست کرده نه شود ازایشان عقوبت
وایشان درآن عذاب ناامید شده خاموش
باشند (٧٥) .

وَمَا ظَلَمْنٰهُمْ وَلٰكِنْ كَانُوْا هُمُ الظّٰلِمِيْنَ ﴿٧٦﴾

وستم نکردیم بر ایشان ولیکن بودند
ایشان ستمگاران (٧٦) .

وَنَادَوْا يٰمٰلِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ ۚ قَالَ اِنَّكُمْ مّٰكِثُوْنَ ﴿٧٧﴾

وآوازدهندکه ای مالك باید که بمرگ
حکم کند برماپرورد گارتو مالك گوید
هرآئینه شما همیشه باشندگانید (٧٧) .

لَقَدْ جِئْنٰكُمْ بِالْحَقِّ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كٰرِهُوْنَ ﴿٧٨﴾

هرآئینه آوردیم بشما سخن راست را
ولیکن اکثر شماسخن راست را
ناخواهانید (٧٨) .

أَمْ أَبْرَمُوٓا أَمْرًا فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾

آیاعزم مصمم کرده اندبرکاری پس هرآئینه مانیز عزم مصمم کنند گانیم (۷۹).

أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُم ۚ بَلَىٰ وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ
يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾

آیامی پندارند که مانمی شنویم راز گو سرگوشی ایشانرا آری می شنویم وفرستادگانِ ما نزدیك ایشان می نویسند (۸۰).

قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ الْعَٰبِدِينَ ﴿٨١﴾

بگو اگربفرض باشد رحمٰن را فرزندی پس من نخستین عبادت کنندگان باشم (۸۱).

سُبْحَٰنَ رَبِّ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾

پاکست پروردگارآسمان ها وزمین خداوندِعرش ازآنچه بیان می کنند (۸۲).

فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَٰقُوا يَوْمَهُمُ الَّذِى يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾

پس بگذارایشان را تا درباطل بحث کنند وبازی پیش‌گیرندتاآنکه ملاقات کنند بآن روزخود که وعده داده میشود ایشان را (۸۳).

وَهُوَ الَّذِى فِى السَّمَآءِ إِلَٰهٌ وَفِى الْأَرْضِ إِلَٰهٌ ۚ وَهُوَ الْحَكِيمُ
الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾

واوست آنکه درآسمان فرمان رواست ودر زمین فرمان روا واوست باحکمت دانا (۸٤).

وَتَبَارَكَ الَّذِى لَهُۥ مُلْكُ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
وَعِندَهُۥ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٥﴾

وبسیاربابرکت ست آنکه اوراست پاشاهی آسمان هاوزمین وآنچه درمیان هردواست ونزد اوست علم قیامت وبسوی او بازگردانیده شوید (۸۵).

وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَن
شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

ونمی توانند آنانکه کفارپرستش می کنند ایشان را شفاعت کردن بغیر ازخدا لیکن کسی که‌گواهی راست داده باشد وایشان میدانند[1] (۸٦).

(۱) یعنی اهل توحید را شفاعت کنند.

وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾

وا گرسوال کنی ازایشان که کدام کس بیافرید ایشانرا البته گویند خدا آفریده است پس چگونه برگردانیده میشوند (ازعبادت خدا)(٨٧) .

وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

وبسا دعای پیغامبر که ای پرورد گارمن هرآئینه ایشان گروهی هستند که ایمان نمی آرند (٨٨) .

فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

پس (فرمودیم) روگردان ازایشان وبگوسلامِ وداع پس خواهند دانست (٨٩) .

سُورَةُ الدُّخَانِ

سوره دخان مکی است وآن پنجاه ونه آیت وسه رکوع است

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

بنام خدای بخشاینده مهربان .

حمٓ ﴿١﴾

حٰمٓ (١) .

وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿٢﴾

قسم به کتاب واضح (٢) .

إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ﴿٣﴾

که هرآئینه ما فرود آوردیم این کتاب رادرشب مبارك[1] هرآئینه ما بودیم ترساننده (٣) .

فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ﴿٤﴾

درآن شب مبارك فیصله کرده میشود هرکار باحکمت (٤) .

أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٥﴾

فرودآوردیم آنرا بوحی کردن ازنزدیكِ خویش هرآئینه مابودیم فرستنده[2] (٥) .

رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦﴾

بسبب بخشائش ازنزدیكِ پرورد گار توهرآئینه اوست شنوادانا (٦) .

رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ﴿٧﴾

پرورد گارآسمانها وزمین وآنچه درمیان این هردواست اگرهستید شما یقین کننده(٧) .

---

(١) یعنی لیلة القدر .

(٢) یعنی برپیغامبر فرود آوردیم آن را .